

Er græsmarken i orden? husk forårseftersynet

Så snart temperaturerne begynder at stige er det tid at give græsmarken et forårseftersyn. Hvis marken er passet godt sidste år, er der næppe nogen problemer med overvintringen, og en tur med græsmarks-striglen for at lufte ud og jævne ormeklatter mv. vil være alt, hvad der er behov for. Hvis der er kommet småsten op til overfladen kan en tromling være på sin plads og eventuelle muldskud skal selvfølgelig jævnes.

Hvis vinteren derimod ser ud til at have gjort skade, skal tilstanden vurderes og evt. forbedres.

Er der liv i planterne?

Hård frost og - ikke mindst - skiftende tø og barfrost kan gøre skade på græsmarkerne i form af døde planter. Risikoen vil være størst i ældre græsmarker (2. eller følgende brugsår); hvor marken har et stort overskud af kvælstof eller hvor sidste slæt har været taget med for kort stub.

Levende græsplanter vil, så snart temperaturen er til det, begynde at vokse. Dette ses først på rødderne, der skal være hvide og desuden skal der også ret hurtigt vise sig grønne skud over jorden.

Der skal være 15-25 levende planter (kløver eller græs) pr. løbende meter sårække i en mark til slæt mens der i afgræsningsmarker bør være 30-40 planter pr. meter. Bare pletter større end et fodaftryk bør ikke accepteres - hvis der mangler planter, mangler der også produktion.

Er der sneskimmel?

Forekommer hvis marken er gået til vinter med for lang pels - som regel er der tale om afgræsningsarealer, der ikke blevet afpudset. Områderne med langt græs bør strigles eller eventuelt afpudses så snart det er muligt, så græsvæksten kan komme hurtigt i gang.

Hvis der er tale om en hel mark i sædskiftet, som det måske ikke har været muligt at høste i efteråret på grund af megen nedbør, bør marken omlægges helt - produktion og kvalitet vil blive for ringe selv om det er muligt at afpudse marken (ofte vanskeligt, hvis afgrøden er "sunket" helt sammen). Desuden vil kløver meget tit blive for dominerende i sådanne marker.

Omlægning

I vinterskadede marker på vej til andet eller tredje brugsår er det i de fleste tilfælde bedst med en total omlægning af hele arealet. Potentialet i de overlevende planter vil normalt være for lille og tabet af udbytte kan blive stort.

Den hurtigste måde at skaffe en ny græsmark på er at udlægge den i renbestand (uden dæksæd) eller i en afgrøde, der høstes grønt, typisk grønbyg eller grønært. Til afgræsning kan også havre eller vårbyg anvendes når der sås 30-40 kg dæksæd og 30-35 kg kløvergræsblending pr. ha.

Isåning i eksisterende græsmarker

I første-årsmarker, der mangler planter i større eller mindre pletter, kan isåning være en mulighed. Det skal ske så tidligt som muligt, dog uden at der laves køreskader. Der kan anvendes almindelig såmaskine med stramme såskær eller strigle med påmonteret såkasse og der skal i begge tilfælde tromles efter såningen. På lerjord er en såmaskine med skiveskær bedst til opgaven.

En oversigt over mulighederne:

Situation	Marken udlagt i 2010	Marken udlagt i 2009	Marken udlagt før 2009
For få planter på hele arealet	Omlægning af hele marken. Nyt udlæg sås i dæksæd af grønbyg eller grønært. 1. årsmarker kan evt. genoprettes med isåning.		
Der mangler planter i områder af marken - der må højst være 5-10 % bare pletter	Isåning med den blanding der oprindeligt er anvendt.	Isåning med den oprindelige blanding - eller evt. omlægning, hvis der er tale om større dele af marken	Omlægning af hele marken
Kløverplanterne er til stede, men græsset er næsten væk	Blandinger med rød- og hvidkløver (42, 45): Isåning med DLF-TRIFOLIUMs ForageMax til genetablering* Blandinger kun med hvidkløver (43, 46): Omlægning af hele marken		Omlægning af hele marken

*ForageMax til genetablering, uden kløver:

- 30 % Italiensk rajgræs DANERGO, T
- 40 % rajsvingel PERUN
- 30 % hybrid rajgræs SOLID, T